

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 114g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a
articolului 19 alineatul (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002
cu privire la avocatură

CHIȘINĂU

6 septembrie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
Dna Victoria IFTODI,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 22 august 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 septembrie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 19 alineatul (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, ridicată de către Andrei Buga, parte în dosarul nr. 3-540/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 22 august 2017 de către judecătorul Ludmila Holevițaia din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. În procedura judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, se află cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Buga împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, privind anularea hotărârii Comisiei de licențiere în profesia de avocat din 30 noiembrie 2016 și restabilirea dreptului încălcat prin admiterea repetată la examenul de calificare la proba orală.

4. La 7 iulie 2017, Andrei Buga a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și art. 27 alin. (14) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 8 aprilie 2011.

5. Prin încheierea din 7 august 2017, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 19 alineatul (2) din Legea

nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură (republicată în M.O., 2010, nr. 159, art. 582) sunt următoarele:

Articolul 19 Stagiul profesional

„[...]”

(2) Condițiile efectuării stagiului profesional, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia, sunt reglementate în statutul profesiei de avocat.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că interdicția contestării calificativelor obținute la examenul de calificare în profesia de avocat conduce la o apreciere subiectivă a răspunsurilor din

partea membrilor Comisiei de licențiere. Mai mult, autorul susține că acest fapt lipsește candidatul de dreptul de a obține reexaminarea răspunsurilor de către o instanță independentă.

9. Din această perspectivă, autorul excepției susține că prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și art. 27 alin. (14) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 8 aprilie 2011 sunt contrare prevederilor articolelor 16, 20 și 43 alin. (1) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către Andrei Buga, parte în dosarul nr. 3-540/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

13. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

14. Curtea observă că, potrivit încheierii instanței de judecată, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile articolului 19 alineatul (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, conform cărora *condițiile efectuării stagiului profesional, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia, sunt reglementate în statutul profesiei de avocat.*

15. În același timp, Curtea reține că criticile invocate în excepția de neconstituționalitate vizează **restricția contestării calificativelor obținute la examenul de calificare în profesia de avocat.**

16. Prin urmare, Curtea observă că adițional, prin excepția de neconstituționalitate înaintată instanței de judecată, s-a solicitat și controlul constituționalității prevederilor art. 27 alin. (14) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 8 aprilie 2011, conform cărora „calificativele obținute la examen nu se contestă”, **prevederi care nu au fost reținute în dispozitivul încheierii instanței prin care s-a ridicat excepția.** De altfel, Curtea subliniază că, potrivit dispozițiilor constituționale cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a), instanța de contencios

constituțional exercită, la sesizare, controlul constituționalității **legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Respectiv, actele aprobate de Uniunea Avocaților nu pot constitui obiect al controlului constituționalității.**

17. În partea ce ține de prevederile art. 19 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, Curtea observă că restricția invocată nu se regăsește în ipoteza normei legale criticate.

18. În acest sens, Curtea consideră necesar a reitera faptul că excepția de neconstituționalitate este un instrument de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale. Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată **doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor legale contestate, care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.**

19. Totodată, Curtea relevă că excepția de neconstituționalitate reprezintă o problemă juridică, a cărei rezolvare trebuie să precedă soluționarea litigiului cu care este conexă. Astfel, Curtea reiterează că **aplicabilitatea normei contestate pentru soluționarea litigiului principal este o condiție primordială pentru admisibilitatea sesizării și examinarea acesteia în fond.**

20. Prin urmare, Curtea subliniază că instanței de judecată îi revine obligația de a verifica dacă excepția întrunește condițiile necesare pentru a sesiza Curtea Constituțională, inclusiv dacă norma a cărei neconstituționalitate se invocă este incidentă la soluționarea fondului cauzei, ceea ce s-a omis în respectiva speță.

21. Astfel, întrucât cele invocate de autorul excepției de neconstituționalitate nu vizează conținutul normativ al dispoziției contestate, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este vădit nefondată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 19 alineatul (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, ridicată de Andrei Buga în dosarul nr. 3-540/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

Chișinău, 6 septembrie 2017

DCC nr. 88

Dosarul 114g/2017